

JAKOBA ERREKONDO

Ikurrez ikur

Ursbilen, Atsobakarren, geure lurrean iltzatua dugun McDonalds-en ikurraz aritu nintzen aurreragokoan eta mataza oparoa duen hari berari tiraka nator gaur.

Dagoenerako ezagunak dira maiatzeroko Sagardo Egunean gure artean izaten diren Kantabriako Sagardoaren Kofradiako Lagunak. Geure tankeran sagardoaren kultura sustatu asmoz, Zubietako herri-jaien garaisu horretan, Kantabriako Escalanten Sagardo Eguna antolatzen dute urtero. Urtero, Usurbilgo Sagardo Egunaren Lagunak taldeko kide batzuk auzolanera joan ohi gara. Kantabriako panoraman... bertako folklozezale eta abertzale ugari biltzen duen jaia da. Aurtengoan, sagardoa edatera ematen ari zen gazte batek paparrean zeraman pegatinak begiak lotu zizkidan. Hurbildu zen batean bertatik bertara ikusi eta pegatinaren mezuaz jabetzean aurpegian nabaritutako zitzaidan, nonbait, harridura... beretik kendu eta neri itsatsi zidan pegatak, honela zioen: "Boicot McDonalds" eta marka horren logotipoa zakarrontzian sartzen zuen imaginean. Inguruko bailara batean jarri nahi duten "jatetxea" irekitzea galeraztearen aldeko kanpaina bat omen. Kantabrian. Tokitan gaude hemen! Tokitan bai gu!

GEURE TOKIAN

Aginagan badugu beste ikur bat. Aginaga goian. Aginaga goi-goian. Aginagako goiko muturrean. Aitzasaten. Aitzasate lau bat mila urteko gure aurrekoen errito eta mitoen baratza

da. Itsasoa eta errioa, Aginagatik barrena lotzen dituen atea da Aitzasate. Aginagako toki magikoa eta gure historiaren lekuko ederrenetakoa.

Okurritu ez zaio, bada, aginagar bati, hantxe, Aitzasaten bere erlijio partikular eta apartekoaren ikur ikaragarri bat jo eta jartzea! Kristaua omen dela jakin dugu behintzat! Demarri haundia baino handiagoko porlanezko hanka baten gainean, urrutira dir-dir agiri diren altzairu herdoilezinezko hiru beso dituen animaleko gurutzea sartu digu, kristauak, gure historiaren ariman. Kristauean oso zabaldua den gaitzak jota, honek ere denok bera bezalakoak garela edo beharko genukeela usteko du. Egin duenak, orain dela ehunen bat urte mendi-tontor guztietan gurutzeak jartzeko elizak egin zuen gurutzada tamalgarrri hura dakarkit gogora. Gure toki magiko eta errito-baratza guztiak konkistatu, besteoi lapurtu eta bere, soilik bere bihurtu. Errespetoa, besteoi batez! Eta lotsarik gabe, gure Kultura hutsaren hurrengoa zaio. Berea beti gainean. Eta elegantzia arrastorik gabe gurutzean, ederki ikusteko moduan bere izena jarri du.

Paisaian duen eragina eta geure Ondareari egindako eraso eta kaltea neurtu ote ditu gurutze hori hor jartzea ametitu duen agintariak? Astakeria hau agintariren batek baimendu ote du?

Portzertio, jarritako gurutzea erori egin omen zen, ia-ia bere "nagusia" azpian harrapatuz. Lehen hura lurrean etzana dago, zabor, eta aldamenen altxatako bigarren gurutzea da oraingoa.

Ainhoa Azpiroz - Aitor Landaluze - Luis Aranalde - Aritz Gorriti - Jakoba Errekondo - Nerea Zinkunegi - Idoia Torregerai - Jose Piñas

Ika-mika!

"Erraustegia Zubietan" gezurraren jarraipena (eta II)

Europako Batasunak zaborra kudeatzeko betebeharrak batzuk ezarriak ditu, eta gainera orden batean bete daitezkeen agintzen du. Zeintzuk dira betebeharrak horiek?

1. Zabor gutxiago sortzea, kontsumoa neurtuz, gauzak berrerabiliaz ahal den neurrian.

2. Birziklapena bultzatzea, lehentasuna materiala berreskuratzeari eman eta energia berreskuratzeari.

3. Birziklatu ezin daitekeen materialari energia ateratzea. Erraustegia jartzeko helburua duten politikariek, aurretik dagoenari muzin egin eta zuzenean hona jotzen dute baina bere erara moldatuz. Nahiz eta Europako Batasunak materiala berreskuratzeari lehentasuna eman, gure politikariek, berriz, energia lortzeko aitzakiarekin, zaborren kudeaketa guztia erraustera bultzatu nahi dute, aurreko bi betebeharren aurka joanez.

Politikariek, errauste sistema saldu

nahian, "balorizazio energetikoa" hitza erabiltzen dute bolo-bolo, baina ez digute esaten Europar Batasunak ez duela erraustea balorizazio bezala onartzen; izan ere, prozesua osotasunean hartuz gero, energia gehiago behar da gerora sortuko dena baino, eta hori horrela da prozesu guztia optimizatuta egonda ere, inoiz gertatzen ez dena.

4. Zabortegi beharra gutxitzea. Zabortegiak beti beharko dira, baita erraustegia jartzen bada ere. Hauen beharra gutxitzeko, modu bakarra dago; zaborra gaika biltzea, baita zatirik nagusia ere, hau da, materia organikoa. Horrela eginez gero, gehiago birziklatzea lortuko da, eta birziklatu ezin den zatia txikiagoa izango da.

Bukatzeko esan beharra dago Gipuzkoan erraustegi bat edo bi jartzea ez dagoela politikarientzako esku, haiek horrela uste baldin badute ere, jendearen esku dago. Jendearen konpromisoa behar da, bakoitzak bere etxetan zaborra bereizteko, batez ere materia

organikoa eta birziklatu ezin den zatia (erretxazoa). Hori eginez gero, ez dago Gipuzkoan politikaririk erraustegia jartzera ausartuko denik. Etxeko lanak egiteko prest egonez gero, udaletxe bakoitzari eskatu behar zaio gaika egindako bilketa antolatzeke. Eskatzearekin nahikoa ez balitz, jendearen mobilizazio bidez, behartu egin behar ditugu bilketa mota hauek ezartzera, ondorengo tratamendua erraztu dadin.

Politikariei esaten diegu, nahikoa dela hainbeste gezur, hainbeste txosten tekniko eta abarrekin. Zubietako gainetan kokatzeko azterketa egiteko arauak plazaratu dituzte. Egin aurretik ere bukaerako emaitza jakina den arren, 20,6 milioi pezeta jarri dituzte azterketa hilabeteko epean egiteko. Plan alternatiboak aztertzeke ere horrenbeste diru balego, aspaldi ahaztua izango genukeen zaborren arazoa.

Imanol Azpiroz